

Kære Forsvarsudvalg

Som opfølgning på samrådet d. 9. november hos Forsvarsudvalget følger UAS Denmark hermed op – på opfordring af Forsvarsudvalget – med et specificeret og konkret udspil til det kommende forsvarsforlig.

1. Forslag til mulig formulering i forsvarsforliget

”Som en del af Forsvarets muligheder for at understøtte industrien i Danmark, etableres et forpligtende samarbejde mellem Forsvaret og UAS Denmark på baggrund af hensigtserklæringen fra 2014 og regeringens nationale dronestrategi fra 2016. Det skal både give Forsvaret realistiske faciliteter til træning og udvikling af militære droneoperationer til støtte for det civile beredskab, politiet, eftersøgnings- og redningsoperationer, forskningsprojekter og et teknologisk vidensamarbejde samt understøtte og udvikle UAS Denmark som internationalt testcenter og droneklynge – og dermed undgå paralleludvikling af Danmarks dronekapaciteter og manglende synergi herimellem. Med henblik på at sikre et dynamisk samarbejde evalueres samarbejdsaftalen hvert år i forsvarsudvalget og mellem de involverede parter.”

2. Konkrete forslag til indhold i en samarbejdsaftale mellem Forsvaret og UAS Denmark

2.1 En kontaktperson hos Forsvaret

Som et led i at etablere en samarbejdsplatform – der giver en officiel ramme for Forsvarets relevante personel til at gå i dialog med UAS Denmark – anbefaler vi, at der bliver udpeget en såvel en operativ som en teknisk kontaktperson, der kan indgå på advisory board-niveau i samarbejdet med UAS Denmark, og som har beføjelser og kompetencer til at træffe beslutninger vedrørende samarbejde med UAS Denmark, industrien og forskningsinstitutioner.

2.2 Fire konkrete samarbejdspunkter

UAS Denmark ønsker, at en samarbejdsaftale skal aktivere de fire samarbejdspunkter, som er inspireret af fokusområderne i hensigtserklæringen fra 2014 om samarbejde mellem UAS Denmark og Forsvaret:

1. Dialog omkring udvikling af UAS Denmark som nationalt og internationalt testcenter

Aktivitet:

Forsvaret deltager med såvel en operativ som teknisk fagperson i UAS Denmarks kommende advisory board for testcentret (3-5 årlige advisory board-møder)

Effekt:

Forsvarets deltagelse vil give UAS Denmarks industrimedlemmer og universiteter en værdifuld dialog om udviklingen af UAS Denmark til gavn for regeringens målsætning om at udnytte synergiene mellem statslige, regionale, kommunale og private initiativer på droneområdet, herunder tilpasning af procedurer ved UAS Denmark, der tilsikrer udviklingen af et internationalt testcenter til gavn for det danske Forsvar og industrien.

2. Erfaringsudveksling om planlægning og flyvninger med droner

Aktivitet:

Forsvaret anvender UAS Denmark testcenter til planlægning og flyvning i relation til træning og uddannelse – særligt i forhold til civile regler – samt til planlægning og flyvning i relation til operative scenarier og situationer. Forsvaret bør tilstræbe, at træne og teste Forsvarets civile operationstyper (overvågning af nationalt territorium, afsøgnings- og redningsopgaver, miljøopgaver m.m.) ud fra UAS Danmarks testcenter i det civile luftrum. Hertil bør tilmed nævnes, at testcentret vil råde over en ny 3D-radar i løbet af 2018.

Effekt:

I tillæg til internationale opgaver udfører det danske forsvar en række nationale operationer. I forsvarsforliget 2013-2017 fremhæves overvågning, håndhævelse af dansk suverænitet og eftersøgnings- og redningsoperationer. Ud over disse opgaver gennemfører forsvaret en række civile opgaver i samarbejde med andre offentlige myndigheder såsom Politi, Beredskab mv. Disse opgaver udstrækkes også til den Arktiske del af kongeriget. Brugen af Forsvarets UAV i civile situationer, til støtte for eftersøgning og redning af personer, til støtte for politi og beredskab mv., er en naturlig del af det danske beredskabssystem, men kræver muligheder for træning og uddannelse i luftrum og miljø, der er relateret til et "normalt dansk miljø og natur". De særlige faciliteter, der er under implementering ved UAS Denmark, tilgodeser et sådant trænings- og uddannelsesmiljø. Udover det vil der i UAS Denmark testcenter blive installeret et avanceret 3D radar-system i 2018, som vil løfte droneoperationer til et internationalt niveau. Dette radar-system har Forsvaret p.t. ikke til rådighed i deres flyveområder, og de vil blive stillet til rådighed ved Forsvarets anvendelse af UAS Denmark testcenter.

3. Ensretning af regler på droneområdet med udgangspunkt i UAS Denmark Testcenter

Aktivitet:

Ensretning af regler for test- og droneflyvninger via et samarbejde mellem UAS Denmark og Forsvaret med Forsvarets operative og tekniske flyvesikkerhedseksperter med udgangspunkt i UAS Denmark, vil sikre et sted for udviklingen af nye flyvemuligheder i testcentret og i Danmark. Det kan bl.a. omfatte ansøgningsprocedurer, standarder, certificeringer, kontrolforanstaltninger, regler for BVLOS-operationer (operationer (BVLOS = Beyond Visual Line of Sight)). Alle forespørgsler om civile dronetest til Forsvaret, fra den kommercielle droneindustri, om at anvende Forsvarets flyveområder til droneflyvninger, skal koordineres med UAS Denmark. Som udgangspunkt skal disse civile droneflyvninger foretages hos UAS Denmark, hvor Forsvaret efter behov kan bistå med støtte og rådgivning til gennemførelse – for at undgå parallelbygning af testområde-kapaciteter for industrien i Danmark.

Effekt:

Et sådant samarbejde vil udvikle UAS Danmarks flyve- og testområder til at være godkendt til forsvarsmæssige drone-enheder samt forsvarsmæssige udviklings- og forskningsprojekter. Det kan samtidig bane vejen fremad for, at dansk droneindustri får nye flyvemuligheder via testcentret og herefter i det civile luftrum i Danmark til gavn for innovation, ny anvendelse af droneteknologi, vækst og job. Ved forespørgsler om civile droneflyvninger i Forsvarets testområder, undgår man fremover parallelbygning af dronekapaciteter inden for drone-testområder i Danmark, da civile dronetestflyvninger som udgangspunkt foretages i UAS Danmarks testområde efter koordination med Forsvaret.

4. Vidensdeling omkring den teknologiske udvikling på drone området

Aktivitet:

Med henblik på at sikre vidensdeling mellem Forsvaret og danske universiteter, danske uddannelsesinstitutioner med dronerelaterede uddannelser samt danske drone-industrivirksomheder, kunne UAS Denmark, i relation til Industridagen ved Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse, facilitere en konference sammen med Forsvaret. I sammenhæng hermed sker der på månedlig basis en vidensdeling omkring samarbejds punkter i aftalen mellem den af Forsvaret udpeget kontaktperson og en repræsentant fra UAS Denmark.

Effekt:

Vidensdeling mellem Forsvaret og UAS Denmark såvel som uddannelsesinstitutioner og industrien omkring den teknologiske udvikling på droneområdet har indtil nu ikke været særligt dyrket i relation til UAS Denmark. Forsvarets Værnsfælles Videncenter, etableret under Forsvarsministeriets Materiel- og indkøbsstyrelse (FMI), forsker primært i elementer knyttet til kapacitetsopbygningen i Forsvaret. I relation til droneområdet fokuseres især på sensorsystemer og ubemandede platforme. Udover den vidensopbygning, der foregår ved FMI, foretages der ved forsvarets skoler og operative myndigheder en vidensopbygning på droneområdet ved deltagelse i danske såvel som internationale studier, herunder Nato-studier. En månedlig koordinering mellem kontaktpersonen og UAS Denmark vil netop sikre en optimal vidensdeling omkring disse emner. I relation hertil skal der officielt afholdes en fælles konference årligt, der både skaber synlighed om samarbejdet mellem Forsvaret og UAS Denmark, og som sikrer vidensdeling i en bredere interessentkreds. En konference vil tilmed sikre en årlig udveksling af viden om den internationale udvikling på droneområdet. Dette kræver Forsvarets, såvel som øvrige interessenters tilslutning til ideen.

Med venlig hilsen

UAS Denmark